

— Тогава, бързо го прѣвари вѣйводата, всичкото е наше, а сега нищо не можешъ да направишъ. Какъ да се отиде до Христо Георгиевъ и да му се расправи за всичко? Вѣйводитѣ бързатъ, приятелитѣ бързатъ да се хвърлятъ въ бой, а безъ Котленскитѣ Балкани работата е спукана. Нима може безъ да се помисли, да се хвърля човѣкъ въ опасността? Какъ да се прѣхвърля задъ Дунава? За хайдутинъ и юнакъ ме бива, а да се прокрадвамъ не умѣя — а пѣкъ работата тукъ е бърза.

— Да вървимъ, изъ пѣтя по добръ ще разседимъ.

И двамата навлѣзоха въ гѣстатъ гора по пѣтя за Нейково.

Въ Нейково, въ Стефановата кѣща, старата прѣбаба шета и ѣе мѣчно. Нѣма Ганка, нѣма Елена; всичкитѣ на работа, само Мария се навърта въ кѣщи. Балканъ и Дере бѣжишкомъ навлѣзоха въ стаята; кучетата махатъ съ опашкитѣ си, подмилкватъ се на бабата и непрѣстанно бѣгатъ къмъ вратата. Старата извѣднѣжъ разбра какво значи това: стареца се върналъ и води съ себе си гостенинъ.

— Гълъбице моя, приготи ѣдение и вино; идатъ ни гости, а гладъ не е радостъ.

Едвамъ що се свършиха приготовленията, Стефанъ влезе съ гостенина. Бабата и Мария познаха вѣйводата. Ежегодно той дохождаше на гости при стариятъ Стефанъ, донасяше поларѣци, и на Мария книжки съ сърбски пѣсни за Косово поле, за царъ Лазаръ, за Милошъ Обиличъ, за измѣнника Бранковичъ и за Крали Марка, който живѣе въ Бабина, и ще дойде да царува въ Българскитѣ Балкани.

Вѣйводата и стариятъ Стефанъ дълго се разговаряха; старата баба дрѣмеше, въртеното падна отъ рѣцѣтъ ѣи и почиваше на земята, а Мария нагълъждаше огънятъ, плетѣше чорапи и не испусна нито една дума отъ разговора. Какъ сладко и съ какъвъ огънь говорѣше вѣйводата, какъвъ е той храбъръ юнакъ, може би, бѣдѣщиятъ избавителъ на България! Мария е бѣдна дѣвойка, но въ нея се бие българско сѣрдце; тя се моли прѣдъ